

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2019

ΟΜΙΛΙΑ
του ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΟΤΟΕ, ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΟΥΚΟΥ
ΣΤΗ ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ,
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΙΣ ΩΣ ΑΝΩ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ
(ακρόαση φορέων) ΤΟΥ Σ.Ν.
«Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις».

Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Ευχαριστώ για την πρόσκλησή σας.

Θα τοποθετηθώ επί των άρθρων 53 έως 57, που αφορούν στις Συλλογικές Εργασιακές σχέσεις. Η κύρια κριτική που κάνει η Ομοσπονδία μας στα άρθρα 53,55,56 είναι ότι πλαγιοκοπούν και με χειρουργικά, θα έλεγα, χτυπήματα αποδυναμώνουν και εν τέλει ακυρώνουν τις κλαδικές ΣΣΕ.

Οι κλαδικές ΣΣΕ είναι κορυφαίος εργασιακός θεσμός συλλογικής ρύθμισης.

Ορίζουν κατώτατες αμοιβές και θεμελιώδεις εργασιακούς κανόνες-πλαίσιο στο πεδίο ισχύος τους, στην ουσία είναι το «πάτωμα» για τις αποδοχές του συνόλου των εργαζομένων στον κλάδο.

Ορίζουν τα θεμελιώδη πλαίσια εργασιακού-κοινωνικού ανταγωνισμού, ώστε ο κακόπιστος εργοδότης να μην επωφελείται σε βάρος της υγιούς επιχειρηματικότητας του κλάδου του, εξοντώνοντας και εξαθλιώνοντας τον εργαζόμενο.

Έχουν κομβική αξία για το είδος της ανταγωνιστικότητας και το κοινωνικό πρόσημο της ανάπτυξης που προκρίνεται, αλλά και για τον περιορισμό των εργασιακών ανισοτήτων, ιδίως σε χώρες με κατακερματισμένη παραγωγική βάση (πληθώρα μικρών-μεσαίων επιχειρήσεων) όπως η Ελλάδα.

Από τη συνδυασμένη ανάγνωση των άρθρων 53, 55 και 56 προκύπτει, ότι το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο. **αμφισβητεί και χτυπά τις κλαδικές ΣΣΕ σε 4 επίπεδα**, με επίπτωση την αποδυνάμωση τους και του προστατευτικού τους, για τον εργαζόμενο, ρόλο.

Αυτό προκύπτει από την εισαγωγή μιας **ευρείας γκάμας εξαιρέσεων** από την εφαρμογή της και μάλιστα σε μία χώρα, που μόλις βγήκε από μια δεκαετή κρίση, και άρα στην ουσία οι περισσότερες επιχειρήσεις κάποιο οικονομικό πρόβλημα θα έχουν και θα θελήσουν να επωφεληθούν από τη ρύθμιση, αναγκάζοντας και **τα συμβαλλόμενα μέρη να προσαρμόσουν ανάλογα τους όρους της.**

- **Πρώτο επίπεδο, με το άρθρο 53**, δίνει τη δυνατότητα οι αντίστοιχοι εργαζόμενοι να έχουν **δυσμενέστερους όρους αμοιβής και εργασίας** από τα κατώτατα της κλαδικής ΣΣΕ, εφόσον συναινέσουν σε αυτό τα συμβαλλόμενα στην αντίστοιχη κλαδική ΣΣΕ μέρη. Αυτά, **με ευρεία εξουσιοδότηση στον Υπουργό να προσδιορίσει με Υ.Α. τα ήδη «χαλαρά» κριτήρια των εξαιρέσεων αυτών και (νέο δεδομένο...) τους όρους προστασίας της απασχόλησης στις εξαιρούμενες επιχειρήσεις.**
- **Δεύτερο επίπεδο, με το άρθρο 55**, προβλέπονται εξαιρέσεις για επιχειρήσεις με προβλήματα, ακόμα και αν τα συμβαλλόμενα στην κλαδική ΣΣΕ μέρη δεν συμφωνήσουν σε ρήτρες εξαίρεσης. Τότε θα υπερισχύουν **δυσμενέστερες εξαιρέσεις που θα συνάπτονται με επιχειρησιακές ΣΣΕ**, ακόμα και από ΣΣΕ που θα συνάπτουν...ενώσεις προσώπων σε «επιχειρήσεις με οικονομικά προβλήματα»!
- **Τρίτο επίπεδο, με το ίδιο άρθρο, εισάγεται νέος, πάγιος κανόνας συρροής**, όπου οι τοπικές κλαδικές ΣΣΕ, ακόμα και με **δυσμενέστερους όρους**, θα υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση των εθνικών κλαδικών ΣΣΕ.

Εδώ ή εξαίρεση γίνεται εμφανέστατα **πάγιος κανόνας**, προωθώντας τη δημιουργία τοπικών ζωνών υποκατώτατων κλαδικών μισθών και όρων εργασίας. **Πραγματικά αναρωτιόμαστε τι είδους επενδύσεις και ανάπτυξη αυτές θα εξυπηρετούν...**

- **Τέταρτο επίπεδο, με το άρθρο 56, στην επέκταση ισχύος των ΣΣΕ στο σύνολο του κλάδου που αυτές αφορούν.**

Και εδώ επιτρέπονται εξαιρέσεις, με απλή, μη δεσμευτική γνώμη του ΑΣΕ, χωρίς και πάλι να λαμβάνεται ουσιαστικά υπόψη η βούληση των ευθέως συμβαλλόμενων στην κλαδική ΣΣΕ μερών. Με κριτήρια και προϋποθέσεις που θα οριστούν με Υ.Α, αλλά και με πρόσθετες, πέραν του κριτηρίου του 50%, προϋποθέσεις ανταγωνιστικότητας κλπ, που δυσκολεύουν, εάν δεν καθιστούν αδύνατη την επέκταση.

Επειδή στην αιτιολογική έκθεση αναφέρεται, ότι υπάρχουν εξαιρέσεις από τις συμβάσεις και σε χώρες της Ε.Ε., θέλω να σημειώσω, ότι ναι υπάρχουν ρήτρες εξαίρεσης στην Ε.Ε., και εφαρμόζονται με ρητή συναίνεση των μερών της κλαδικής ΣΣΕ, αλλά σε εξαιρετικά ακραίες περιπτώσεις, για περιορισμένο διάστημα, με ισχυρά ανταλλάγματα απαγόρευσης απολύσεων και με σαφώς οριοθετημένη θεματική.

Στην Ελλάδα όμως έχουμε ήδη υποστεί ευρύτατη μισθολογική «διόρθωση» και θεσμική απορρύθμιση, ακόμα και με εξαφάνιση πολλών κλαδικών ΣΣΕ, χωρίς ουσιαστική βελτίωση ανταγωνιστικότητας από αυτό τον παράγοντα, γιατί δεν είναι ο καθοριστικός.

Δεν υπάρχουν, κατά συνέπεια, περιθώρια για νέα συμπίεση αμοιβών και επιδείνωση όρων εργασίας.

Αντίθετα, απαιτείται πλήρης αποκατάσταση της ομαλότητας στις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Με ισχυροποίηση της ρυθμιστικής δυναμικής των κλαδικών ΣΣΕ και της ΕΓΣΣΕ.

Με στροφή της ανταγωνιστικότητας σε πιο δυναμικά, καινοτομικά και ποιοτικά στοιχεία.

Αντί για αυτά, έχουμε νέο πισωγύρισμα.

Για ποια, αλήθεια, ανταγωνιστικότητα και εξυγίανση ομιλούμε;

Δεν έχει το Κράτος άλλα μέσα, να βοηθήσει τις επιχειρήσεις με προβλήματα, τις κοινωνικές επιχειρήσεις ή ό,τι άλλο κρίνει σκόπιμο;

Στον 21^ο αιώνα, στην εποχή της Γνώσης, της τεχνολογικής καινοτομίας και της ποιοτικής ανταγωνιστικότητας, είναι δυνατόν να προκρίνονται συνθήκες «επιχειρησιακής βιωσιμότητας» ξανά με μνημονιακές λογικές υποκατώτατων αμοιβών και υποβαθμισμένων συνθηκών εργασίας, που έδειξαν ήδη τα όρια και τις υφιστάμενες τους παρενέργειες στην οικονομία μας;

Τέλος, για το κομβικό θέμα της Διαιτησίας (άρθρο 57). Εδώ επιχειρείται εκ νέου και παρά τις αποφάσεις των ανώτατων δικαστηρίων να περικοπεί το συνταγματικό δικαίωμα της μονομερούς προσφυγής στη Διαιτησία, ως έσχατο μέσο εάν οι απευθείας διαπραγματεύσεις των μερών και η Μεσολάβηση αποτύχουν. **Επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι:**

- η προτεινόμενη ρύθμιση εμμένει στην επιβράβευση του κακόπιστου εργοδότη, που θα αρνείται να υπαχθεί σε οποιαδήποτε συλλογική ρύθμιση ή ακόμα και να διαπραγματευθεί. Αφήνει μεγάλο κομμάτι των επιχειρησιακών συνδικάτων και κλάδων της οικονομίας χωρίς διέξοδο σε συλλογική ρύθμιση. Υπονομεύει τον κοινωνικό διάλογο και τον επιτελικό-ρυθμιστικό ρόλο των μερών κάθε κλάδου. Μας πισωγυρίζει, πολύ το φοβάμαι, στην εποχή της κατ' εξοχήν άνισης ατομικής διαπραγμάτευσης.
- είμαστε από τις οργανώσεις που προσέφυγαν στο ΣΤΕ για το θέμα αυτό και δικαιώθηκαν. **Εκτιμάμε ότι και οι νέοι περιορισμοί, που τίθενται εδώ, παραβιάζουν τα οριζόμενα από το Σύνταγμα.**
- η Κυβέρνηση δεν μερίμνησε να ενισχύσει ουσιαστικά τα χρονικά περιθώρια των απευθείας συλλογικών διαπραγματεύσεων - με πλήρη επαναφορά της χρονικής επέκτασης ισχύος των ΣΣΕ (από 3 σε 6 ή και 12 μήνες, όπως συνέστησε, το 2016, η πλειοψηφία της Επιτροπής Σοφών για τις βέλτιστες εργασιακές πρακτικές), καθώς και της μετενέργειας του συνόλου των όρων τους στα προηγουμένως ισχύοντα με βάση τον ν. 1876/90. **Δεν μερίμνησε να αναβαθμίσει επί της ουσίας τον θεσμό της Μεσολάβησης και της Διαιτησίας.**

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν ερωτήσεις.